

11 CETRA - Ústav dopravy

Všeobecné informácie

Adresa:

CETRA - Ústav dopravy
Univerzitná 8215/1
010 26 Žilina
e-mail: cetra@uniza.sk

Riaditeľ:

doc. Ing. Peter Fabián, PhD.
tel: 041-513 50 10, 11, 12
fax: 041-513 50 54
e-mail: peter.fabian@rekt.uniza.sk

Žilinská univerzita a program Centier excelentnosti Európskej komisie

Žilinská univerzita v Žiline bola jednou z dvoch slovenských inštitúcií, ktorým bola po overení vedeckej, výskumnej a organizačnej spôsobilosti zástupcami Európskej komisie pridelená v roku 2000 podpora Európskej komisie v rámci projektu vybraných Centier excelentnosti v štátoch asociovaných k EÚ. V rámci tohto projektu sa nositeľom a administrátorom projektu stala CETRA - Ústav dopravy. Napriek tomu, že tento projekt bol ukončený v roku 2004, EK súhlasila s používaním označenia vybraných inštitúcií ako Centier excelentnosti i v ďalšom období.

Výnimočné postavenie Žilinskej univerzity sa odzrkadľuje aj v tom, že je pracoviskom - sídlom delegáta programového výboru pre tému 7. RP Doprava (včítane Aeronautiky), národného kontaktného bodu NCP pre tému 7. RP Doprava (včítane Aeronautiky) a národného kontaktného bodu NCP pre tému Kozmický výskum.

Personálne zabezpečenie činnosti

CETRA - Ústav dopravy funguje ako útvar rektorátu ŽU s tromi pracovníkmi, z ktorých dvaja sú platení z projektových činností, miesto manažéra - informatika je platené z prostriedkov rozpočtu univerzity. Riaditeľom je doc. Ing. Peter Fabián, PhD., administratívnu pracovníčkou pani Zita Jakubcová, ako manažér-informatik od 1.1.2012 pracuje Ing. Lívia Krištofová.

Aktivity CETRA – Ústavu dopravy ŽU

1. Európske projekty

A. Partnerstvo:

I. Projekt „VEL – Wagon: Versatile, Efficient and Longer Wagon for European Transportation”

Doba riešenia: 1. 12. 2010 – 31. 12. 2012

Koordinátor a hlavný kontraktor projektu: TU Berlín, Nemecko

Typ projektu: CP – projekt spolupráce
Stav projektu: riešenie oficiálne začaté 1. 12. 2010
Doba trvania: 25 mesiacov
Postavenie ŽU v projekte: partner
Koordinačtor na ŽU: doc. Ing. Peter Fabián, PhD., CETRA, ŽU
Ing. Peter Márton, PhD., FRI, ŽU

Hlavným cieľom projektu bolo posilniť konkurencieschopnosť železničnej dopravy, najmä v porovnaní s cestnou dopravou, dosiahnuť presun prepravy tovarov späť na železnice a tým dosiahnuť ekologickejší spôsob jeho prepravy. Projekt VEL-Wagon má prispieť k trvalej udržateľnosti pozemných dopravných systémov tým, že pomôže uviesť do prevádzky nový typ dlhšieho, univerzálnejšieho a tým aj efektívnejšieho nákladného vozňa. Je významný tým, že ide o skutočný výskumný projekt viacerých fakúlt ŽU, je spojením ŽU s praxou – významným partnerom projektu je Tatravagónka Poprad a do projektu sa zapojilo aj spoločné výskumné pracovisko tohto významného európskeho výrobcu nákladných vagónov a ŽU. Na riešení projektu sa za ŽU podieľali zamestnanci FRI, FPEDAS a SjF. Na dofinancovanie 25 % nákladov na výskumnú činnosť v rámci tohto projektu bol úspešne podaný projekt v rámci výzvy APVV **DO7RP**.

II. Projekt „Market-up: Transport Research Market Uptake“

Doba riešenia: 1. 10. 2010 – 30. 9. 2012
Koordinačtor a hlavný kontraktor projektu: TIS Portugal, Portugalsko
Typ projektu: Koordinované a podporné akcie (CSA - SA)
Stav projektu: riešenie oficiálne začaté 1. 10. 2010
Doba trvania: 24 mesiacov
Postavenie ŽU v projekte: partner
Koordinačtor na ŽU: doc. Ing. Peter Fabián, PhD., CETRA, ŽU

V roku 2010 sa začal s účasťou ŽU projekt 7. RP „Market-Up – Transport Research Market Uptake“ zameraný na podporu aplikácie výsledkov výskumu v oblasti povrchovej dopravy do praxe. Tento projekt nadviazal na výsledky programu STAR-NET Transport a bol zameraný najmä na využitie výsledkov výskumu a inovácií v oblasti povrchovej dopravy malými a strednými podnikmi. Na riešení projektu sa za ŽU podieľali mladí výskumní pracovníci SjF ŽU.

B. Príprava projektov

CETRA – Ústav dopravy naďalej plní svoju úlohu medziodborového pracoviska ŽU a aktívne vyhľadáva pracoviská a špecialistov pre vytváranie medziodborových alebo špecializovaných tímov, poskytuje námety a prepojenia na medzinárodné inštitúcie a pracoviská v cudzine, čím sa snaží o plnšie zapojenie pracovísk Žilinskej univerzity do medzinárodných projektov v rámci Európskeho výskumného priestoru. Zároveň poskytuje konzultácie k aktuálnym otázkam, týkajúcim sa 7. RP.

Okrem uvedených úspešne riešených projektov 7. RP EÚ sa CETRA - Ústav dopravy podieľal na príprave celého radu projektov európskej spolupráce, v rámci 7. RP a iných programov:

- Projekt **PARTT** - projekt 7. RP typu CP (výskumné projekty) podávaný v spolupráci s University of Leeds, ktorého má byť CETRA riešiteľom v spolupráci s FPEDAS, FEL a FRI, zameraný na perspektívy železničnej dopravy do roku 2050. Koordinátorom za ŽU

bol P. Fabián – napriek vysokému bodovému ohodnoteniu zostal projekt tesne „pod čiarou“ v zozname projektov prijatých na financovanie EK.

- Projekt **ETNA+ - European Transport Network Alliance** - projekt 7. RP typu CSA - SA (podporné činnosti) podávaný v spolupráci s APRE v Taliansku, zameraný na podporu šírenia informácií o možnostiach účasti na projektoch 7. RP v oblasti dopravy so zameraním na nové členské štáty. Koordinátorom za ŽU je P. Fabián. Projekt bol prijatý na financovanie so začiatkom 1.1.2013.
- Projekt **COS-BOT** – COupler and Shunter roBOT for the railway and intermodal transport- projekt 7. RP typu CP (výskumné projekty). Koordinátorom za ŽU je P. Márton, FRI.

Ďalšie aktivity CETRA – Ústavu dopravy

A. Medzinárodné sympóziium EURO-ŽEL 2012

CETRA zorganizovala 20. ročník významného medzinárodného sympózia EURO-ŽEL 2012, ktoré sa uskutočnilo 5. 6. – 6. 6. 2012 na Žilinskej univerzite. Garantom prípravy sympózia bol doc. P. Fabián, prof. K. Rástočný a Ing. P. Márton.

Napriek zmene organizátora a ekonomickej kríze sa podarilo udržať vysokú medzinárodnú účasť a vysokú odbornú úroveň podujatia.

B. Príprava 21. ročníka EURO-ŽEL 2013

Po ukončení sympózia EURO - ŽEL 2012 sa hneď začali prípravy na EURO-ŽEL 2013, ktorý sa má uskutočniť v termíne 4. 6. - 5. 6. 2013 s predpokladanou účasťou asi 100 odborníkov z celej EÚ a ďalších krajín.

Navrhnuté nosné témy:

1. Riadiace a zabezpečovacie systémy v železničnej doprave
2. Informačné a komunikačné technológie v železničnej doprave
3. Energetika a elektrická trakcia v železničnej doprave
4. Prevádzka a ekonomika železničnej dopravy
5. Konštrukcia železničných vozidiel
6. Stavba a konštrukcia železničných tratí
7. Vzdelávanie odborníkov pre železnice

C. Organizovanie seminárov

- CETRA v spolupráci s Kanceláriou podporných štruktúr 7. rámcového programu na podporu výskumu a inovácií EÚ (7. RP) Slovenskej organizácie pre výskumné a vývojové aktivity (SOVVA) a Žilinskou univerzitou v Žiline (ŽU) dňa 3.7.2012 usporiadala na pôde ŽU Celoslovenský informačný deň. P. Fabián aktívne vystúpil na tomto seminári.
- 4.9. 2012 – 5.9.2012 sa v Bratislave uskutočnil celoslovenský seminár „Podávame projekt 7. RP“, určený pre pracovníkov vedy a výskumu. Referáty o účasti v 7. RP, praktických skúsenostiach riešiteľov a nových výzvach v oblasti Doprava predniesol P. Fabián.

D. Pracovisko Národného kontaktného bodu 7. RP pre tému Doprava

CETRA je pracoviskom - sídlom národného kontaktného bodu NCP pre tému 7. RP Doprava (včítane Aeronautiky). V rámci tohto poverenia pracovníci CETRA poskytujú konzultácie a poradenstvo nielen pracovníkom materskej ŽU, ale aj v rámci záujemcov o 7. RP v rámci celého Slovenska. Medzinárodné aktivity NCP boli financované a zastrešované projektom siete NCP Doprava v rámci projektu ETNA, národné aktivity v rámci SOVVA, ktorá prevzala riadenie podporných štruktúr 7. RP od Agentúry na podporu výskumu a vývoja (APVV), ktorá mala v gescii podporné štruktúry pre 7. RP pre Slovensko.

E. WWW stránky

CETRA udržiava na adrese www.cetra.uniza.sk WWW stránky, na ktorých informuje záujemcov o novinkách v oblasti 7. RP EÚ, projektových aktivitách, konferenciách a seminároch so zameraním na dopravu.

F. Členstvo v ECTRI

Na základe úspešných prístupových rokovaní a ochote rektorky ŽU zapojiť ŽU ako inštitúciu do prestížnej medzinárodnej organizácie ECTRI (European Conference of Transport Research Institutes) ŽU požiadala o členstvo v tejto organizácii. Žiadosti bolo vyhovené a tak v nasledujúcom období môže začať naväzovanie kontaktov a zapájanie sa jednotlivých pracovísk ŽU do aktivít ECTRI pre všetky oblasti dopravy. Bez takýchto aktivít by bolo formálne členstvo v ECTRI bezcenné a členské poplatky zbytočné. Predpokladáme, že CETRA bude administrátorom členstva v tejto organizácii, aktívne zapojenie sa (a jeho financovanie) musí byť na strane pracovísk ŽU.

Záver

CETRA – Ústav dopravy ŽU v uplynulom období naďalej pokračoval v zviditeľňovaní ŽU účasťou v projektoch, prezentáciou dosiahnutých výsledkov na národných a medzinárodných konferenciách a seminároch, účasťou v návrhoch projektov medzinárodnej spolupráce. Plánom ústavu je aj naďalej sa aktívne zúčastňovať podpory zapojenia pracovísk univerzity do projektov 7. rámcového programu EÚ po zvyšok jeho obdobia a zapojiť sa do príprav na prechod k novému programu HORIZON 2020. Cieľom je aj prehĺbenie spolupráce s centrami excelentnosti, vytvorenými na ŽU v rámci projektov podpory z Európskych štrukturálnych fondov.